

МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ
Кафедра ветеринарної медицини та гігієни

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Дмитро БАБЕНКО

« 25 » 06 2024 р.

Гарант освітньої програми

Імінжон ЛУМЕДЗЕ

« 25 » 06 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин»

Галузь знань	21 «Ветеринарія»
Спеціальність	212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітньо-професійна програма	«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Освітній ступінь	«Магістр»
Семестр	10-й
Форма здобуття освіти	денна
Викладач	Іовенко Артем Володимирович, канд. вет. наук, доцент iovenkoartyom@gmail.com

Розглянуто на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни

Протокол № 14 від « 20 » червня 2024 року.

Завідувач кафедри

Імінжон ЛУМЕДЗЕ

Схвалено науково-методичною комісією факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 11 від « 24 » червня 2024 року.

Голова науково-методичної комісії

Галина КАЛИНИЧЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології.

Протокол № 13 від «26» червня 2024 року.

Голова вченої ради

Михайло ГИЛЬ

Миколаїв

2024

1. Призначення навчальної дисципліни	Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин призначена для проведення розтину трупів сільськогосподарських тварин та птиці з метою встановлення причин загибелі тварин.	
2. Мета навчальної дисципліни	Метою навчальної дисципліни диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин є навчити студент основним етапам розтину трупів тварин: збору анамнезу, проведенню зовнішнього та внутрішнього огляду, складанні патолого-анатомічного діагнозу та висновку про причини загибелі тварин.	
3. Компетентності	<p><i>Інтегральні компетентності:</i> здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галу в ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, запровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i> ЗК9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i> ФК3. Здатність здійснювати державний (внутрішній) контроль дотримання вимог передзабійного огляду, забою тварин, а також здатність проводити післязабійний огляд продуктів забою та надавати рекомендації щодо їх подальшого використання. ФК17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.</p>	
4. Заплановані результати навчальної дисципліни	<p><i>Програмні результати навчання:</i> ПРН 4. Володіти методами та методиками передзабійного огляду, гуманного забою тварин, проведення післязабійного огляду продуктів забою та надання рекомендацій щодо їх подальшого використання. ПРН 16. Мати необхідні знання та уміння для здійснення судово-ветеринарної експертизи згідно з чинним законодавством.</p>	
5. Опис навчальної дисципліни	<p>Всього годин/кредитів за навчальним планом, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції - практичні заняття - лабораторні заняття - самостійна робота 	<p><i>120 годин / 4 кредити</i> <i>26 годин / 0,9 кредита</i> <i>26 годин / 0,9 кредита</i> <i>26 годин / 0,9 кредита</i> <i>42 години / 1,3 кредита</i></p>
Календарний план*		

№ з/п	Найменування тем	Розподіл навчального часу, годин			
		лк	лз	пз	ср
1.	Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14	14	14	22
2.	Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12	12	12	20
Всього		26	26	26	42

*Примітка. Проведення видів занять здійснюється відповідно до графіку освітнього процесу.

6. Порядок та критерії оцінювання	Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування на лабораторно-практичних заняттях, письмового тестування, тестування за допомогою ПЕОМ, а оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Проте підсумковий контроль – шляхом проведення заліку в усній формі по питаннях, що розглядаються і затверджуються на засідання кафедри. Оцінювання виконується за бальною методикою ЄКТС. Студенти, які набрали впродовж семестру 60 балів одержують залік без його складання, в той час як в іншому випадку залік складається й набрані кредити додаються до таких семестрових.
--	--

Поточний і підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Макс. / мін. кількість балів
1	Опитування	9	5/3
2	Тестування	9	5/3
3	Контрольна робота	1	5/3
4	Наукова робота	1	5/3
Усього (балів)		20	100/60

Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

	дисципліни
7. Політика курсу	<p>Основні принципи проведення занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відкритість до нових та неординарних ідей, толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку; - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - різні моделі роботи на заняттях, у тому числі робота над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді; - курс передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання; - протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково.
8. Інформаційні джерела	<p>Базова література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Патологічна анатомія тварин / П.П. Урбанович, М.К. Потоцький, І.І. Гевкан та ін. – К.: Ветінформ, 2008. – 896 с. 2. Ветеринарна патоморфологія (загальна патологічна анатомія), частина 1. Навч. посібник. [М. В. Скрипка, І. І. Панікар]. Ізюм-Одеса: ФЛП Глазунов Р. О., 2018. 182 с. <p>Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методичні вказівки для проведення навчальної практики з патологічної анатомії / І.В. Папченко, М.В. Утеченко, Ю.М. Тирсіна, О.В. Яхновська. – Біла Церква, 2006. – 9 с. 2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – К.: Вища освіта, 2002. – 700 с. 3. Ткаченко О., Лаврів П., Алексеева Н. Інфекційні хвороби овець та кіз. Навчальний посібник / О. Ткаченко, П. Лаврів, Н. Алексеева та ін. – Житомир: Полісся, 2012. – 372 с. 4. М. Скрипка, Ю. Бойко, І. Запека, Д. Лементовская. Причинно-наслідковий зв'язок множинної травми зі смертю <i>Canis familiaris</i> в рамках досудових розслідувань. <i>Аграрний вісник Причорномор'я (ветеринарні науки)</i>. Одеса, 2024. Вип. 110. С.94-98. <p>10.3 Інформаційні ресурси</p>

	<p>www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського</p> <p>www.dnsgb.com.ua – Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних наук</p> <p>library.nubsp.edu.ua – Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України.</p>
9. Інтеграція здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами	<p>Передбачено використання індивідуальної форми навчання для здобувача за допомогою оболонки Moodle https://moodle.mnau.edu.ua</p>
10. Доступ до матеріалів навчання	<p>Робоча програма дисципліни та навчально-методичний комплекс дисципліни з необхідним його накопиченням розташовано на офіційному сайті Миколаївського національного аграрного університету https://mnau.edu.ua</p>

Силабус навчальної дисципліни розроблено:

Доцент кафедри

АІВ

Артем ІОВЕНКО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

«ПОГОДЖЕНО»
Декан факультету ТВШПТСБ
М.І. Гіль
" 25 " 06 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Д.В. Бабенко
" 25 " 06 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИФЕРЕНЦІЙНА ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНА
ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ТВАРИН**
освітньо-професійна програма
«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
для здобувачів другого рівня вищої освіти 5-го року
очної (денної) форми навчання
на 2024-2025 навчальний рік

Освітній ступінь - **Магістр**
Галузь знань **21 – «Ветеринарія»**
Спеціальність **212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**
Мова викладання - **українська**

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 31.03.2020 р. (протокол №7), чинної згідно наказу по університету №34-О від 01.04.2020р.

Розробник програми: к.вет.н., доцент А. В. Іовенко, Миколаївський національний аграрний університет.

Програму розглянуто на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни факультету ТВППТСБ МНАУ протокол № 14 від «20» 06 2024 року.

Завідувач кафедри
к. вет. н., доцент

І. Х. Лумедзе

Схвалено науково-методичною комісією факультету ТВППТСБ МНАУ протокол № 11 від «24» 06 2024 року.

Голова науково-методичної комісії
к. с.-г. наук, доцент

Г. І. Калиниченко

1. Анотація

Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин призначена для проведення розтину трупів сільськогосподарських тварин та птиці з метою встановлення причин загибелі тварин.

Annotation

Differential patho-anatomical diagnosis of animal diseases is intended for dissection of carcasses of farm animals and poultry in order to establish the causes of animal death.

2. Опис навчальної дисципліни

Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин

Галузь знань **21- Ветеринарія**

Спеціальність **212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**

Освітній ступінь - **Магістр**

Обов'язкова (вибіркова) компонента **Вибіркова**

Семестр **X**

Кількість кредитів ECTS **4,00**

Кількість модулів **2**

Кількість змістовних модулів **2**

Загальна кількість годин **120**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції **26 / 0,9 кредити ECTS**

Лабораторні заняття **26 / 0,9 кредити ECTS**

Практичні заняття **26 / 0,9 кредити ECTS**

Самостійна робота **42 / 1,3 кредити ECTS**

Форма підсумкового контрольного заходу **залік**

3. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни: основною метою дисципліни «Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин» є навчити студентів основним етапам розтину трупів тварин: збору анамнезу, проведенню зовнішнього та внутрішнього огляду, складанню патолого-анатомічного діагнозу та висновку про причину загибелі тварин..

Завдання дисципліни: Під час вивчення дисципліни «Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин» студенти повинні вміти проводити розтин трупів тварин та диференційну патолого-анатомічну діагностику з метою встановлення причин загибелі тварин.

Предмет навчальної дисципліни: розтин трупів тварин та патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин різної етіології.

Інтегральні компетентності: здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК3. Здатність здійснювати державний (внутрішній) контроль дотримання вимог передзабійного огляду, забою тварин, а також здатність проводити післязабійний огляд продуктів забою та надавати рекомендації щодо їх подальшого використання.

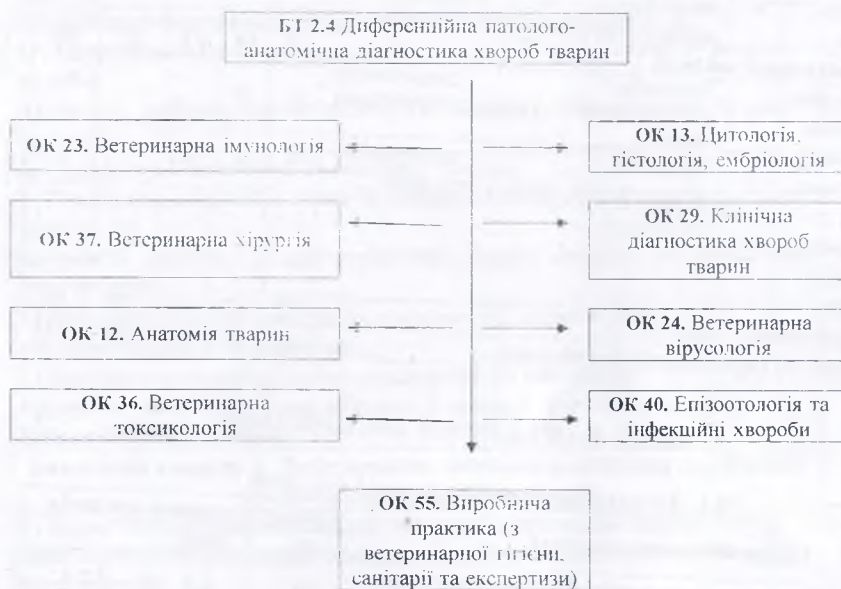
ФК17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

Програмні результати навчання:

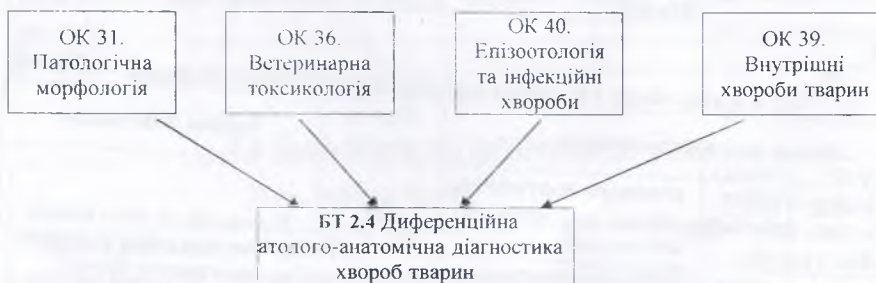
ПРН 4. Володіти методами та методиками передзабійного огляду, гуманного забою тварин, проведення післязабійного огляду продуктів забою та надання рекомендацій щодо їх подальшого використання.

ПРН 16. Мати необхідні знання та уміння для здійснення судово-ветеринарної експертизи згідно з чинним законодавством.

4. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

5. Передумови для вивчення дисципліни

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин				
№	назва	№	назва	Л	ЛЗ	ПЗ	СР	Разом
I	Диференційна патолого-анатомічна діагностика при	1	Патолого-анатомічна діагностика бактеріальних хвороб тварин.	4	6	8		18
		2	Патолого-анатомічна діагностика вірусних хвороб тварин	4	4	6		14
		3	Патолого-анатомічна діагностика	2				2

	інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	4	мікозів. Патолого-анатомічна діагностика хвороб, спричинених найпростішими й гельмінтами.	4	4		22	30
Всього за змістовий модуль				14	14	14	22	64
2	Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	1	Хвороби, спричинені порушенням умов утримання тварин.	6	6			
		2	Хвороби спричинені порушенням обміну речовин.	6	6	6		
		3	Отруєння			6	20	
Всього за змістовий модуль				12	12	12	20	56
Всього годин по навчальній дисципліні				26	26	26	42	120

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кред.	%
1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	64	2,1	53,3
2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	56	1,9	46,7
Всього	120	4,0	100

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кількість годин	Термін виконання
1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	64	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	56	
Всього	120	x

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14

1. Патолого-анатомічна діагностика бактеріальних хвороб тварин. 1. Патолого-анатомічні зміни за сибірки, бешихи, емкару. Keywords: pathological and anatomical changes, anthrax, diseases, bacteria	4
2. Патолого-анатомічна діагностика вірусних хвороб тварин. 1. Патолого-анатомічні зміни за сказу, лейкозу великої рогатої худоби. Keywords: pathological and anatomical changes, rabies, diseases, bovine leukemia	4
3. Патолого-анатомічна діагностика мікозів. 1. Патолого-анатомічні зміни за мікотоксикозів сільськогосподарських тварин. Keywords: pathological and anatomical changes, diseases, mycotoxicoses, farm animals	2
4. Патолого-анатомічна діагностика хвороб, спричинених найпростішими й гельмінтами. 1. Патолого-анатомічні зміни за аскаридозу, бабезіозів. Keywords: pathological and anatomical changes, diseases, ascariasis, babesiosis, farm animals	4
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12
1. Хвороби, спричинені порушенням умов утримання тварин. pathological and anatomical changes, diseases, conditions of detention, farm animals	6
2. Хвороби спричинені порушенням обміну речовин. 1. Патолого-анатомічні зміни за рахіту. 2. Патолого-анатомічні зміни за кетозу тварин. pathological and anatomical changes, diseases, rickets, ketosis, farm animals	6
Всього	26

7.4. Перелік та план лабораторних занять

Тема, перелік питань	Обсяг годин	Форми контролю
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14	х
1. Патолого-анатомічна діагностика сибірки, бешихи свиней, пастерельозу. 1. Етіологія сибірки, бешихи свиней, пастерельозу. 2. Патолого-анатомічні зміни за сибірки, бешихи свиней, пастерельозу.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней. 1. Етіологія лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.	4	Опитування

2. Патолого-анатомічні зміни за лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.		
3. Патолого-анатомічна діагностика еймеріозу, аскаридозу. 1. Етіологія еймеріозу, аскаридозу.	4	Тестування
2. Патолого-анатомічні зміни за еймеріозу, аскаридозу. Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12	x
1. Патолого-анатомічна діагностика рахіту. 1. Етіологія рахіту молодняка тварин.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічні зміни за рахіту у тварин. 2. Патолого-анатомічна діагностика кетозу корів.		
1. Причини кетозу у корів. 2. Патолого-анатомічні зміни за кетозу корів.	6	Тестування
Всього	26	x

7.5. Перелік та план практичних занять

Тема, перелік питань	Обсяг години	Форми контролю
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14	x
1. Патолого-анатомічна діагностика емкару, брадзоту овець. 1. Етіологія емкару, брадзоту овець.	8	Опитування
2. Патолого-анатомічні зміни за емкару, брадзоту овець. 2. Патолого-анатомічна діагностика сказу, вірусної діареї великої рогатої худоби. 1. Етіологія сказу, вірусної діареї великої рогатої худоби.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічні зміни за сказу, вірусної діареї великої рогатої худоби. Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12	x
1. Патолого-анатомічна діагностика остеодистрофії. 1. Причини остеодистрофії корів.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічні зміни за остеодистрофії. 2. Патолого-анатомічна діагностика отруєння кухонною сіллю тварин різних видів. 1. Клінічні ознаки отруєння кухонною сіллю у тварин та птиці.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічні зміни за отруєння сіллю у тварин та птиці.		
Всього	26	x

7.6 Теми, форма контролю та перевірки завдань, які внесені

на самостійне обов'язкове опрацювання

Теми самостійного обов'язкового опрацювання матеріалу	Обсяг год.	Форма перевірки
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	22	x
1. Патолого-анатомічна діагностика ехінококозу тварин	10	Тестування
2. Патолого-анатомічна діагностика бабезіозів тварин	12	Опитування
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	20	x
1. Патолого-анатомічна діагностика отруень рослинами	10	Тестування
2. Патолого-анатомічна діагностика отруень ратицидами	10	Опитування
Всього	42	x

7.7. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Питання для поточного контролю знань

Змістовий модуль 1

1. Патолого-анатомічна діагностика сибірки.
2. Патолого-анатомічна діагностика бешихи свиней.
3. Патолого-анатомічна діагностика пастерельозу.
4. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.
5. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби.
6. Патолого-анатомічна діагностика африканської та класичної чуми свиней.
7. Патолого-анатомічна діагностика емкару.
8. Патолого-анатомічна діагностика браздоту овець.
9. Патолого-анатомічна діагностика сказу.
10. Патолого-анатомічна діагностика вірусної діареї великої рогатої худоби.
11. Патолого-анатомічна діагностика еймеріозу.
12. Патолого-анатомічна діагностика аскаридозу.
13. Патолого-анатомічна діагностика ехінококозу тварин.
14. Патолого-анатомічна діагностика бабезіозів тварин.

Змістовий модуль 2

1. Патолого-анатомічна діагностика рахіту.
2. Патолого-анатомічна діагностика кетозу корів.
3. Патолого-анатомічна діагностика остеодистрофії.
4. Патолого-анатомічна діагностика отруєння кухонною сіллю тварин різних видів.
5. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь рослинами.
6. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь ратицидами.

Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. Патолого-анатомічна діагностика сибірки.
2. Патолого-анатомічна діагностика бешихи свиней.
3. Патолого-анатомічна діагностика пастерельозу.
4. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.
5. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби.
6. Патолого-анатомічна діагностика африканської та класичної чуми свиней.
7. Патолого-анатомічна діагностика емкару.
8. Патолого-анатомічна діагностика брадзоту овець.
9. Патолого-анатомічна діагностика сказу.
10. Патолого-анатомічна діагностика вірусної діареї великої рогатої худоби.
11. Патолого-анатомічна діагностика еймеріозу.
12. Патолого-анатомічна діагностика аскаридозу.
13. Патолого-анатомічна діагностика ехінококозу тварин.
14. Патолого-анатомічна діагностика бабезіозів тварин.
15. Патолого-анатомічна діагностика рахіту.
16. Патолого-анатомічна діагностика кетозу корів
17. Патолого-анатомічна діагностика остеодистрофії.
18. Патолого-анатомічна діагностика отруєння кухонною сіллю тварин різних видів.
19. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь рослинами.
20. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь ратицидами.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Контроль знань з дисципліни здійснюється шляхом індивідуальних опитувань здобувачів вищої освіти та тестуванням на лабораторних заняттях.

Здобувачі вищої освіти, які пропустили лекцію, представляють протягом тижня матеріал пропущеної лекції, пропущені лабораторні заняття відробляються згідно графіка. Підсумковий контроль знань – залік.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Макс. / мін. кількість балів
1	Опитування	9	5/3
2	Тестування	9	5/3
3	Контрольна робота	1	5/3
4	Наукова робота	1	5/3
Усього (балів)		20	100/60
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу			
Сума балів за всі види освітньої	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	

діяльності		
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Для проведення лабораторних і практичних занять з дисципліни обладнано спеціалізовану лабораторію.

При проведенні лекцій, лабораторних та практичних занять з дисципліни використовуються плакати, таблиці, атласи, слайди, відеоматеріали, презентації тощо.

Для проведення лабораторно – практичних занять дисципліна устаткована:

- мікроскопами «Біолам –ЛОМО»;
- реагентами та діагностичними препаратами;
- стендами, слайдами тощо.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1. Базова література

1. Патологічна анатомія тварин / П.П. Урбанович, М.К. Потоцький, І.І. Гевкан та ін. – К.: Ветінформ, 2008. – 896 с.
2. Ветеринарна патоморфологія (загальна патологічна анатомія), частина 1. Навч. посібник. [М. В. Скрипка, І. І. Панікар]. Ізюм-Одеса: ФЛП Глазунов Р. О., 2018. 182 с.

10.2 Допоміжна література

1. Методичні вказівки для проведення навчальної практики з патологічної анатомії / І.В. Папченко, М.В. Утеченко, Ю.М. Тирсіна, О.В. Яхновська. – Біла Церква, 2006. – 9 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – К.: Вища освіта, 2002. – 700 с.
3. Ткаченко О., Лаврів П., Алексеева Н. Інфекційні хвороби овець та кіз. Навчальний посібник / О. Ткаченко, П. Лаврів, Н. Алексеева та ін. – Житомир: Полісся, 2012. – 372 с.
4. М. Скрипка, Ю. Бойко, І. Запека, Д. Лементовская. Причинно-наслідковий зв'язок множинної травми зі смертю *Canis familiaris* в рамках досудових розслідувань. *Аграрний вісник Причорномор'я (ветеринарні науки)*. Одеса, 2024. Вип. 110. С.94-98.

10.3 Інформаційні ресурси

www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

www.dnsgb.com.ua -- Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних наук

library.nubsp.edu.ua -- Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України.

ДОДАТОК

до робочої програми 2024-2025 н.р. навчальної дисципліни
Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин

Перелік внесених змін на 2024-2025 н.р.

№	Зміст змін	Підстава	Примітки
1	Оновлено перелік допоміжних літературних джерел	осучаснення літературного матеріалу	

Розробник програми:
к. вет. н., доцент

А. В. Іовенко

1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

«ПОГОДЖЕНО»
Декан факультету ТВППТСБ
М.І. Гиль
« 25 » 06 2024 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Д.В. Бабенко
« 25 » 06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИФЕРЕНЦІЙНА ПАТОЛОГО-АНАТОМІЧНА
ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ТВАРИН
освітньо-професійна програма
«Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
для здобувачів другого рівня вищої освіти 5-го року
очної (денної) форми навчання
на 2024-2025 навчальний рік

Освітній ступінь - **Магістр**

Галузь знань **21 – «Ветеринарія»**

Спеціальність **212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**

Мова викладання - **українська**

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 31.03.2020 р. (протокол №7), чинної згідно наказу по університету №34-О від 01.04.2020р.

Розробник програми: к.вет.н., доцент А. В. Іовенко, Миколаївський національний аграрний університет.

Програму розглянуто на засіданні кафедри ветеринарної медицини та гігієни факультету ТВППТСБ МНАУ протокол № 14 від «20» 06 2024 року.

Завідувач кафедри
к. вет. н., доцент

І. Х. Лумедзе

Схвалено науково-методичною комісією факультету ТВППТСБ МНАУ протокол № 11 від «24» 06 2024 року.

Голова науково-методичної комісії
к. с.-г. наук, доцент

Г. І. Калиниченко

1. Анотація

Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин призначена для проведення розтину трупів сільськогосподарських тварин та птиці з метою встановлення причин загибелі тварин.

Annotation

Differential patho-anatomical diagnosis of animal diseases is intended for dissection of carcasses of farm animals and poultry in order to establish the causes of animal death.

2. Опис навчальної дисципліни

Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин

- Галузь знань **21- Ветеринарія**
- Спеціальність **212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**
- Освітній ступінь - **Магістр**
- Обов'язкова (вибіркова) компонента **Вибіркова**
- Семестр **X**
- Кількість кредитів ECTS **4,00**
- Кількість модулів **2**
- Кількість змістовних модулів **2**
- Загальна кількість годин **120**
- Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:**
- Лекції **26 / 0,9 кредити ECTS**
- Лабораторні заняття **26 / 0,9 кредити ECTS**
- Практичні заняття **26 / 0,9 кредити ECTS**
- Самостійна робота **42 / 1,3 кредити ECTS**
- Форма підсумкового контрольного заходу **залік**

3. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни: основною метою дисципліни «Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин» є навчити студентів основним етапам розтину трупів тварин: збору анамнезу, проведенню зовнішнього та внутрішнього огляду, складанню патолого-анатомічного діагнозу та висновку про причину загибелі тварин..

Завдання дисципліни: Під час вивчення дисципліни «Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин» студенти повинні вміти проводити розтин трупів тварин та диференційну патолого-анатомічну діагностику з метою встановлення причин загибелі тварин.

Предмет навчальної дисципліни: розтин трупів тварин та патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин різної етіології.

Інтегральні компетентності: здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК3. Здатність здійснювати державний (внутрішній) контроль дотримання вимог передзабійного огляду, забою тварин, а також здатність проводити післязабійний огляд продуктів забою та надавати рекомендації щодо їх подальшого використання.

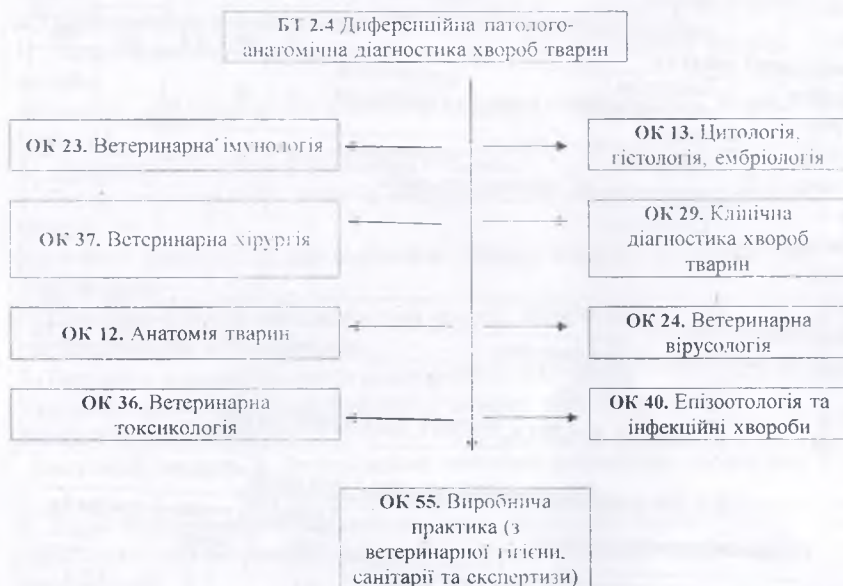
ФК17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

Програмні результати навчання:

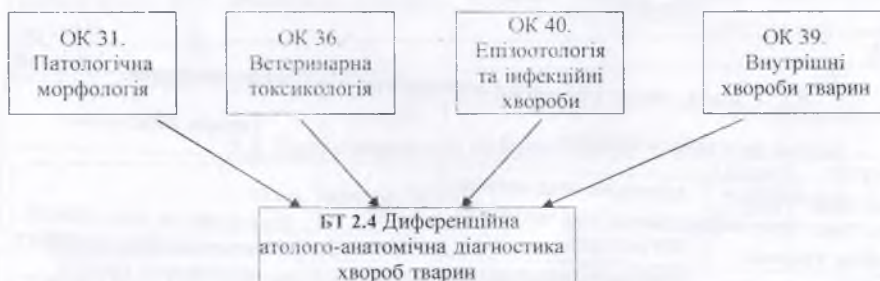
ПРН 4. Володіти методами та методиками передзабійного огляду, гуманного забою тварин, проведення післязабійного огляду продуктів забою та надання рекомендацій щодо їх подальшого використання.

ПРН 16. Мати необхідні знання та уміння для здійснення судово-ветеринарної експертизи згідно з чинним законодавством.

4. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

5. Передумови для вивчення дисципліни

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовий модуль		Теми		Обсяги годин				
№	назва	№	назва	Л	ЛЗ	ПЗ	СР	Разом
I	Диференційна патолого-анатомічна діагностика при	1	Патолого-анатомічна діагностика бактеріальних хвороб тварин.	4	6	8		18
		2	Патолого-анатомічна діагностика вірусних хвороб тварин.	4	4	6		14
		3	Патолого-анатомічна діагностика	2				2

	інфекційних та інвазійних хворобах тварин.		мікозів.						
		4	Патолого-анатомічна діагностика хвороб, спричинених найпростішими й гельмінтами.	4	4		22	30	
Всього за змістовий модуль				14	14	14	22	64	
2	Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	1	Хвороби, спричинені порушенням умов утримання тварин.	6	6				
		2	Хвороби спричинені порушенням обміну речовин.	6	6	6			
		3	Отруєння			6	20		
Всього за змістовий модуль				12	12	12	20	56	
Всього годин по навчальній дисципліні				26	26	26	42	120	

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістового модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кред.	%
1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	64	2,1	53,3
2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	56	1,9	46,7
Всього	120	4,0	100

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістового модуля	Кіл-ть годин	Термін виконання
1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	64	Відповідно до семестрового навчального плану та графіку навчального процесу
2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	56	
Всього	120	x

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

Назва змістового модуля/тема	Обсяг годин
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14

1. Патолого-анатомічна діагностика бактеріальних хвороб тварин. 1. Патолого-анатомічні зміни за сибірки, бешихи, емкару. Keywords: pathological and anatomical changes, anthrax, diseases, bacteria	4
2. Патолого-анатомічна діагностика вірусних хвороб тварин. 1. Патолого-анатомічні зміни за сказу, лейкозу великої рогатої худоби. Keywords: pathological and anatomical changes, rabies, diseases, bovine leukemia	4
3. Патолого-анатомічна діагностика мікозів. 1. Патолого-анатомічні зміни за мікотоксикозів сільськогосподарських тварин. Keywords: pathological and anatomical changes, diseases, mycotoxicoses, farm animals	2
4. Патолого-анатомічна діагностика хвороб, спричинених найпростішими й гельмінтами. 1. Патолого-анатомічні зміни за аскаридозу, бабезіозів. Keywords: pathological and anatomical changes, diseases, ascariasis, babesiosis, farm animals	4
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12
1. Хвороби, спричинені порушенням умов утримання тварин. pathological and anatomical changes, diseases, conditions of detention, farm animals	6
2. Хвороби спричинені порушенням обміну речовин. 1. Патолого-анатомічні зміни за рахіту. 2. Патолого-анатомічні зміни за кетозу тварин. pathological and anatomical changes, diseases, rickets, ketosis, farm animals	6
Всього	26

7.4. Перелік та план лабораторних занять

Тема, перелік питань	Обсяг годин	Форми контролю
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14	х
1. Патолого-анатомічна діагностика сибірки, бешихи свиней, пастерельозу. 1. Етіологія сибірки, бешихи свиней, пастерельозу. 2. Патолого-анатомічні зміни за сибірки, бешихи свиней, пастерельозу.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней. 1. Етіологія лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.	4	Опитування

2. Патолого-анатомічні зміни за лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.		
3. Патолого-анатомічна діагностика еймеріозу, аскаридозу. 1. Етіологія еймеріозу, аскаридозу. 2. Патолого-анатомічні зміни за еймеріозу, аскаридозу.	4	Тестування
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12	x
1. Патолого-анатомічна діагностика рахіту. 1. Етіологія рахіту молодняка тварин. 2. Патолого-анатомічні зміни за рахіту у тварин.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічна діагностика кетозу корів. 1. Причини кетозу у корів. 2. Патолого-анатомічні зміни за кетозу корів.	6	Тестування
Всього	26	x

7.5. Перелік та план практичних занять

Тема, перелік питань	Обсяг години	Форми контролю
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	14	x
1. Патолого-анатомічна діагностика емкару, браздоту овець. 1. Етіологія емкару, браздоту овець. 2. Патолого-анатомічні зміни за емкару, браздоту овець.	8	Опитування
2. Патолого-анатомічна діагностика сказу, вірусної діареї великої рогатої худоби. 1. Етіологія сказу, вірусної діареї великої рогатої худоби. 2. Патолого-анатомічні зміни за сказу, вірусної діареї великої рогатої худоби.	6	Опитування
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	12	x
1. Патолого-анатомічна діагностика остеодистрофії. 1. Причини остеодистрофії корів. 2. Патолого-анатомічні зміни за остеодистрофії.	6	Опитування
2. Патолого-анатомічна діагностика отруєння кухонною сіллю тварин різних видів. 1. Клінічні ознаки отруєння кухонною сіллю у тварин та птиці. 2. Патолого-анатомічні зміни за отруєння сіллю у тварин та птиці.	6	Опитування
Всього	26	x

7.6 Теми, форма контролю та перевірки завдань, які внесені

на самостійне обов'язкове опрацювання

Теми самостійного обов'язкового опрацювання матеріалу	Обсяг год.	Форма перевірки
Змістовий модуль 1. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при інфекційних та інвазійних хворобах тварин.	22	x
1. Патолого-анатомічна діагностика ехінококозу тварин	10	Тестування
2. Патолого-анатомічна діагностика бабезіозів тварин	12	Опитування
Змістовий модуль 2. Диференційна патолого-анатомічна діагностика при незаразних хворобах тварин.	20	x
1. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь рослинами	10	Тестування
2. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь ратицидами	10	Опитування
Всього	42	x

7.7. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Питання для поточного контролю знань

Змістовий модуль 1

1. Патолого-анатомічна діагностика сибірки.
2. Патолого-анатомічна діагностика бешихи свиней.
3. Патолого-анатомічна діагностика пастерельозу.
4. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.
5. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби.
6. Патолого-анатомічна діагностика африканської та класичної чуми свиней.
7. Патолого-анатомічна діагностика емкару.
8. Патолого-анатомічна діагностика браздоту овець.
9. Патолого-анатомічна діагностика сказу.
10. Патолого-анатомічна діагностика вірусної діареї великої рогатої худоби.
11. Патолого-анатомічна діагностика еймеріозу.
12. Патолого-анатомічна діагностика аскаридозу.
13. Патолого-анатомічна діагностика ехінококозу тварин.
14. Патолого-анатомічна діагностика бабезіозів тварин.

Змістовий модуль 2

1. Патолого-анатомічна діагностика рахіту.
2. Патолого-анатомічна діагностика кетозу корів.
3. Патолого-анатомічна діагностика остеодистрофії.
4. Патолого-анатомічна діагностика отруєння кухонною сіллю тварин різних видів.
5. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь рослинами.
6. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь ратицидами.

Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. Патолого-анатомічна діагностика сибірки.
2. Патолого-анатомічна діагностика бешихи свиней.
3. Патолого-анатомічна діагностика пастерельозу.
4. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби, африканської та класичної чуми свиней.
5. Патолого-анатомічна діагностика лейкозу великої рогатої худоби.
6. Патолого-анатомічна діагностика африканської та класичної чуми свиней.
7. Патолого-анатомічна діагностика емкару.
8. Патолого-анатомічна діагностика брадзоту овець.
9. Патолого-анатомічна діагностика сказу.
10. Патолого-анатомічна діагностика вірусної діареї великої рогатої худоби.
11. Патолого-анатомічна діагностика еймеріозу.
12. Патолого-анатомічна діагностика аскаридозу.
13. Патолого-анатомічна діагностика ехінококозу тварин.
14. Патолого-анатомічна діагностика бабезіозів тварин.
15. Патолого-анатомічна діагностика рахіту.
16. Патолого-анатомічна діагностика кетозу корів.
17. Патолого-анатомічна діагностика остеодистрофії.
18. Патолого-анатомічна діагностика отруєння кухонною сіллю тварин різних видів.
19. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь рослинами.
20. Патолого-анатомічна діагностика отруєнь ратицидами.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Контроль знань з дисципліни здійснюється шляхом індивідуальних опитувань здобувачів вищої освіти та тестуванням на лабораторних заняттях.

Здобувачі вищої освіти, які пропустили лекцію, представляють протягом тижня матеріал пропущеної лекції, пропущені лабораторні заняття відробляються згідно графіка. Підсумковий контроль знань – залік.

Рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

№ п/п	Форма контролю	Контроль протягом семестру	Макс. / мін. кількість балів
1	Опитування	9	5/3
2	Тестування	9	5/3
3	Контрольна робота	1	5/3
4	Наукова робота	1	5/3
Усього (балів)		20	100/60
Загальна шкала оцінювання ECTS за результатами курсу			
Сума балів за всі види освітньої	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	

діяльності		
90 - 100	A	зараховано
82 - 89	B	
75 - 81	C	
64 - 74	D	
60 - 63	E	
35 - 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачас навчальна дисципліна

Для проведення лабораторних і практичних занять з дисципліни обладнано спеціалізовану лабораторію.

При проведенні лекцій, лабораторних та практичних занять з дисципліни використовуються плакати, таблиці, атласи, слайди, відеоматеріали, презентації тощо.

Для проведення лабораторно – практичних занять дисципліна устаткована:

- мікроскопами «Біолам –ЛОМО»;
- реагентами та діагностичними препаратами;
- стендами, слайдами тощо.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1. Базова література

1. Патологічна анатомія тварин / П.П. Урбанович, М.К. Потоцький, І.І. Гевкан та ін. – К.: Ветінформ, 2008. – 896 с.
2. Ветеринарна патоморфологія (загальна патологічна анатомія), частина 1. Навч. посібник. [М. В. Скрипка, І. І. Панікар]. Ізюм-Одеса: ФЛП Глазунов Р. О., 2018. 182 с.

10.2 Допоміжна література

1. Методичні вказівки для проведення навчальної практики з патологічної анатомії / І.В. Папченко, М.В. Утеченко, Ю.М. Тирсіна, О.В. Яхновська. – Біла Церква, 2006. – 9 с.
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – К.: Вища освіта, 2002. – 700 с.
3. Ткаченко О., Лаврів П., Алексєєва Н. Інфекційні хвороби овець та кіз. Навчальний посібник / О. Ткаченко, П. Лаврів, Н. Алексєєва та ін. – Житомир: Полісся, 2012. – 372 с.
4. М. Скрипка, Ю. Бойко, І. Запека, Д. Лементовская. Причинно-наслідковий зв'язок множинної травми зі смертю *Canis familiaris* в рамках досудових розслідувань. *Аграрний вісник Причорномор'я (ветеринарні науки)*. Одеса, 2024. Вип. 110. С.94-98.

10.3 Інформаційні ресурси

www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

www.dnsgb.com.ua – Національна Наукова Сільськогосподарська Бібліотека Національної Академії Аграрних наук

library.nubsp.edu.ua – Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України.

ДОДАТОК

до робочої програми 2024-2025 н.р. навчальної дисципліни
Диференційна патолого-анатомічна діагностика хвороб тварин

Перелік внесених змін на 2024-2025 н.р.

№	Зміст змін	Підстава	Примітки
1	Оновлено перелік допоміжних літературних джерел	осучаснення літературного матеріалу	

Розробник програми:
к. вет. н., доцент

А. В. Іовенко